

1 Tingsplats Järforsen

Hitta vägen

Du åker från Vimmerby söderut, på riksväg 23 förbi Hulfsfred. I Målilla svänger du till höger vid första rondellen. Vid nästa rondell, den med speedway-cykeln i mitten, tar du till höger mot Järforsen. Lägg märke till den fina gamla eken på fältet på höger sida 3 km efter Målilla. Passera rakt igenom Järforsen och 300 meter efter samhället ser du på höger sida en liten skylt ”domarring”. Sväng in här och parkera bilen (GPS 57.41041/15.60385). Du går upp mot berget, följ den röda markeringen. Precis när du har kommit upp från vägen, ser du några stenar i en kretsliknande formation, det är domarringen.

Du fortsätter längs stigen några meter norrut och ser sedan direkt ovanför tingsplatsen trefotsstenen. Därefter fortsätter du längs den markerade vägen som svänger till vänster (västerut) och sakta leder uppåt berget. Håll utkik efter fler märkliga stenar, mest på höger sida. När vägen har nått högsta punkten, efter 800 meter går den in i en mossig granskog. Här kan du lämna vägen och gå upp på kullen till höger. Där upifrån har du en fin utsikt, fina berghällar och fler block. Men var försiktig, speciellt om barn är med.

Återvänd till den markerade stigen och fortsätt 100 m, vägen svänger till höger nu. När den nu går lite nedåt ser du på vänstra sidan ”naturens under”, ett rejält block placerat på ett mycket underligt vis på bergshällen (GPS 57.41235/15.60513). Klättra gärna upp till stenen, det är en mäktig upplevelse att komma nära. Titta omkring och du kommer att upptäcka många fler ovanliga stenformationer, det är absolut värt att klättra runt lite. Den markerade vägen fortsätter nu nedåt och leder längre bort från tingsplatsen där du började.

Antingen går du tillbaka samma väg (rekommenderas) eller så fortsätter du 200 meter, svänger sedan till höger och tar dig på egen hand runt berget tills du kommer fram till tingsplatsen igen (bara för de äventyrliga och de som har bra orienteringssinne). Hela vandringen kan göras på 1–2 timmar. Mer information om sevärdheter längs vägen Hulfsfred–Målilla hittar du på s. 36.

Bonustips i närheten

Bara några hundra meter från tingsplatsen ligger start och mål för en riktig fin och lång vandringsled genom naturreservatet Sällevadsån, men även för en kortare led till en härlig utsiktsplats. Åk tillbaka till Järforsen, efter första huset sväng vänster (följ de små blåa skyltar mot elljusspår och vandringsled) och 300 meter senare parkerar du bilen vid informationsskylten.

Men om du inte vill vandra mer, följer här några andra tips för att göra utflykten till en heldagsutflykt. Välj efter behag:

1) Om du fortsätter drygt en kilometer på väg 47 mot Vetlanda ser du på högern sidan en skylt ”Fröreda”. Sväng in där och du kommer fram till ett av Kalmar läns finaste byggnadsminnen (GPS 57.40962/15.56986). Ursprungligen bestod Fröreda storegård av 30–40 ekonomibyggnader. Idag återstår fyra tvåvånings enkelstugor, sammanbyggda två och två som tvillinghus, två loftbodar och två mindre visthusbodar, alla från början av 1700-talet, samt två undantagsstugor från 1800-talet. I en av enkelstugorna finns välbevarade handmålade tapeter och väggmålningar av 1700-talstyp. Husen representerar genuint småländsk timmerbyggnadskonst och gården har fortfarande karaktär av en småländsk bondby från 1700-talet. Stället är dock äldre, redan på 1500-talet brukades gården. Namnet Fröreda kommer av namnet på guden Frö, den nordiska fruktbarhetsguden. Husen är tyvärr inte öppna för allmänheten, men vid intresse kan du kontakta turistbyrån i Hulfsfred för att höra efter någon möjlighet att komma in.

2) Järeda Kyrka ligger några meter söder om Järforsen vid Järnsjöns strand (kör genom Järforsen mot Virserum, GPS 57.40336/15.60290). Det är en fantastiskt vacker plats med en mycket fin omgivning. Den första kyrkan byggdes troligen på 1100- eller 1200-talet och förstördes i en eldsvåda, den nuvarande kyrkan stod klar 1771. Den ligger endast 200 meter norr om ett gravfält från järnåldern, där det bland annat finns en två meter hög sten. Enligt sägner är den rest över en vikingahövding. På andra sidan sjön finns lämningar av boplatser från jägarstenåldern. När du ändå är i Järforsen, kan du passa att besöka Brogårds Gårdsbutik (strax före kyrkan, på vänster sida) och ett ljusstöperi (vidare på vägen mot Virserum strax efter kyrkan på höger sida, www.levandeljus.se). Och naturligtvis finns en badplats i Järforsen, första vägen efter vägen mot Virserum (följ skylt, Idrottsgatan, GPS 57.41281/15.62086).

3) Halvvägs mellan Målilla och Järforsen ligger söder om vägen Lundens naturreservat (GPS 57.40128/15.69921, skyltad från riksvägen). Reservatet är en hög och vacker rullstensås som består av betesmark

med björkar, enbuskar, hassel och lind. Markvegetationen är artrik, formad av slåtter och bete under generationer och är fagrast på försommaren. Det är en fin plats för en fikarast, där finns det både sittbänkar och trevliga naturliga platser.

4) Råven & Osten är ett litet ysteri med osttillverkning, sommarcafé, gårdsbutik och loppis. Det är en mycket vacker väg dit, gården har ett härligt läge med fin utsikt och du kan sitta både inne och ute. Ägarinnan Matilda Johansson startade företaget 2013 och ystar pastöriserade komjölkostar i många olika varianter och former, hon har även vunnit guld i SM i mathantverk. Du tar avfartsvägen i Järnforsen mot Lida (skyltad) och efter knappt 7 km på vacker landsväg är du framme (GPS 57.45468/15.56447). (Se www.ravenochosten.se och planera in en jättegod fika.)

5) På vägen mot Råven och Osten sväng till höger efter 1,7 km (vid GPS 57.42171/15.59175) och du kommer efter 500 meter till en parkering, varifrån du kan utforska Sällevadsåns naturreservat. Hela den markerade leden är en rundtur på 12 km, du passerar badplatser vid Vensjön, Lasse Maja-grottan (GPS 57.43844/15.62539), en fin utsiktsplats och mycket annat sevärt.

6) Du kan även komplettera med två andra utflyktsmål: Målilla Älgpark (s. 40) ligger 15 km från Järnforsen, du kör tillbaka mot Målilla och svänger vid rondellen med speedwaycykeln till höger och följer sedan skyltarna. Konsthallen Virserum (s. 69) ligger 11 km från Järnforsen, skyltad från Järnforsen.

Böcker från Basebo förlag:

Dagsutflykter i Småland:

Coffee table-book med många bilder som beskriver tjugo dagsturer till sevärdheter runt om Vimmerby, från Eksjö till ostkusten.

#hikinghultsfred:

Guidebok för mer än 150 km av Hultsfreds kommuns vandringsleder och kommunens elva naturreservat. Många fina bilder och intressanta historier om händelser och föremål längs vägen.

Hitta naturen:

Guidebok med 13 vandringar i Eksjö, Vimmerby, Hultsfreds och Oskarshamns kommun. Finns även på tyska.

Unterwegs in Astrid Lindgrens Heimat:

Wanderführer zu 13 Ausflügen in den Gemeinden Eksjö, Vimmerby, Hultsfred und Oskarshamn kommun. Auch auf Schwedisch erhältlich.

Småland för barn / für Kinder / for children:

En bok om Småland för barn mellan 3-12 år, på tre språk. Magi, berättelser och information om Småland och dessutom en kreativ del som stimulerar barnens fantasi.

B

BASEBO FÖRLAG

Finns hos adlibris.com, i bokhandeln och direkt hos förlaget, www.basebo.se.